

ע"פ 14847/06/18 - חיים פלאח נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 14847-06-18 פלאח נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת חיה זנדברג
מערער	חיים פלאח
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק-דין

ערעור על גזר דינו של בית המשפט לתעבורה בירושלים (כב' סגן הנשיא יהושע צימרמן) מיום 23.4.2018 בת"ד 216-07-16.

כתב האישום

- ביום 3.7.2016 הוגש נגד המערער כתב אישום לבית משפט השלום לתעבורה ובו יוחסו לו עבירות של סיכון עוברי דרך בנסיעה אחורנית, עבירה לפי תקנה 145(1) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961; נהיגה בקלות ראש, עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961; התנהגות הגורמת נזק, עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה; הורשע בעבירה שגרמה לחבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 38(3) לפקודת התעבורה.
- לפי האמור בכתב האישום, ביום 27.11.2015 סמוך לשעה 09:30, נהג המערער ברכב פרטי ונסע לאחור בהיותו במוסך מסוים. המערער לא הבחין מבעוד מועד בהולך רגל, יליד 1951, שעמד מאחורי רכבו, הסיע את רכבו לאחור, פגע בהולך הרגל, הפילו לרצפה וגרם לו להתגלגל לאורך ה"רמפה" שנמצאה בכניסה למוסך. להולך הרגל נגרמה חבלה של ממש: שבר תת ראשי בצוואר ירך שמאל, שהצריך ביום 27.11.2015 קיבוע השבר באמצעות 3 ברגים חלולים, ואשר בוצע בהרדמה ספינאלית בחדר ניתוח; באולטראסאונד אובחן קרע מלא של סופרה ואינפרה ספינטוס שמאל 3.4 ס"מ עם רטרקציה משמעותית, בצקת בשריר ובגיד הסובסקופולריס; ביום 4.2.2016 בוצעה בהרדמה מקומית ואזורית איתרוסקופיה של כתף שמאל, והיד הונחה במתלה.

הכרעת הדין

- בדיון שהתקיים ביום 22.10.2017, לבקשת המערער, נקבע התיק להוכחות. ביום 12.12.2017, מועד ההוכחות (אליו התייצב הולך הרגל), הודיע ב"כ המערער כי המערער מודה בעובדות כתב האישום, אך לטענתו מעשי המערער הם עבירה לפי תקנה 21(ג) לתקנות התעבורה ולא לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה. הצדדים הסכימו כי חומר הראיות יועמד לעיון בית המשפט.
- ביום 23.4.2018 ניתנה הכרעת הדין על ידי בית המשפט קמא. בהכרעת הדין העיר בית המשפט קמא כי טיעונו הכתובים של המערער לימדו כי המערער מבקש, למעשה, לזכותו מאשמה. בית המשפט קמא ציין כי בהעדר דו"ח בוחן, חסרים פרטים אודות התאונה, אך עדיין השאלה שעל בית המשפט לשאול עצמו היא האם מחומר הראיות הוכחה אשמתו של המערער.

5. בית המשפט קמא השיב על שאלה זו בחיוב, בציינו כי טענתו העיקרית של המערער הייתה שלא היה לו שדה ראייה בשעת נסיעה לאחור. בית המשפט קמא קבע כי אם אכן המערער לא יכול היה לראות לאחור, היה עליו להימנע מנסיעה לאחור. בית המשפט קמא הוסיף וקבע כי מעשיו של המערער אינם בבחינת חוסר זהירות גרידא אלא הם עולים כדי רשלנות וקלות ראש בניגוד לסעיף 62(2) לפקודת התעבורה, בשל כך שמדובר בנסיעה לאחור; בשל כך שהמערער עצמו העיד כי שמשותו האחורית הייתה מלאה באבק, בעטיו הראות הייתה לקויה; ובשל כך שהנסיעה לאחור נעשתה במוסך, בו ההיתכנות להימצאות הולכי רגל היא גבוהה.

גזר הדין

6. במסגרת טיעוני הצדדים לעונש, ביקשה המאשימה כי על המערער ייגזר עונש של פסילה בפועל ל-14 חודשים, פסילה על תנאי וקנס. ב"כ המאשימה הצביע על עברו התעבורתי של המערער, הכולל הרשעה קודמת בגרימת תאונת דרכים בשנת 2015. ב"כ המאשימה ציין כי הנפגע סובל עדיין ממגבלה ביד, והוא בתהליך ארוך של פיזיותרפיה.
7. מנגד, ב"כ המערער הצביע על שיתוף הפעולה המלא של המערער, שהוא זה שהזמין הן את המשטרה הן אמבולנס. כן הצביע ב"כ המערער על נסיבותיו האישיות של המערער, ובהן היותו נשוי, ממתין ללידת בנו הבכור ומפרנס עיקרי, בעבודתו כנהג. ב"כ המערער ביקש להטיל עליו, לכל היותר, פסילה ל-3 חודשים.
8. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, גזר בית המשפט קמא על המערער את העונש הבא: פסילת רישיון נהיגה ל-14 חודשים; תשלום קנס בסך ₪ 1,500; פסילה על תנאי.
9. על גזר דין זה הוגש הערעור הנוכחי, שעניינו רכיב הפסילה בפועל בלבד.

הערעור

10. ב"כ המערער טען כי בית המשפט קמא טעה בכך שלא קבע מתחם ענישה טרם גזירת דינו של המערער, כמצוות המחוקק בסעיף 40ג לחוק העונשין, התשל"ז-1977. טעות זו הביאה, לטענת ב"כ המערער, לכך שבית המשפט קמא גזר את עונשו של המערער בחומרה יתרה, תוך חריגה מהמקובל בנסיבות דומות, כאשר בית המשפט קמא מקבל את בקשת המאשימה ל-14 חודשי פסילה בפועל במלואה. ב"כ המערער הפנה לפסיקה רבה, שלטענתו מלמדת כי מתחם הענישה בנסיבות דומות נע בין 3 חודשי פסילה ל-10 חודשי פסילה.
11. ב"כ המערער הוסיף וטען - ונתון זה לא היה בפני בית המשפט קמא - כי למערער נסיבות בריאותיות, שפורטו על ידו ועל ידי המערער עצמו (נספח טו להודעת הערעור), ונסיבות אלו מעלות כי המערער מתקשה ויתקשה במציאת עבודה. על כן, עבודה כנהג היא פתרון תעסוקתי טוב ומתבקש בנסיבותיו של המערער. לפיכך, ביקש ב"כ המערער כי תושט על המערער פסילה למספר חודשים, אשר תאוזן עם שעות של"צ.
12. מנגד, ב"כ המדינה טען כי דין הערעור להידחות. ב"כ המדינה טען כי העובדה שלא נקבע מתחם לענישה אינה מקימה עילה להתערבות בעונש, והכלל הוא עדיין כי ערכאת הערעור לא תתערב בענישה אלא במקרים חריגים. בענייננו, לטענתו, העונש מאוזן ומידתי ואין עילה להתערב בו. אשר למתחם הענישה: ב"כ המשיבה טען שהפסיקה אליה הפנה ב"כ המערער שונה בנסיבותיה, כאשר מדובר במקרים בהם היה אשם תורם, נסיבות אישיות מיוחדות והעדר עבר פלילי. ואילו בענייננו מדובר בנסיבות חמורות של נסיעה לאחור, במוסך, כאשר למערער עבר תעבורתי ולנפגע נגרמו נזקים של ממש.

דין והכרעה

13. דין הערעור להתקבל בחלקו. אמנם, כטענת המדינה, העובדה שבית המשפט קמא לא קבע מתחם ענישה אינה, כשלעצמה, עילה להתערבות בגזר הדין. כדברי כב' השופט שהם ברע"פ 1621/17 **מועתז נ' מדינת ישראל (2017)**:

"אשר לטענתו של המבקש, לפיה בגזר דינו של בית המשפט לתעבורה לא נקבע מתחם ענישה בנוגע לרכיב הפסילה, הנני תמים דעים עם בית המשפט המחוזי, כי 'אין עובדה זו מצדיקה התערבות במשך הפסילה שהוטלה' על המבקש, שעה שלכל הדעות, מדובר בעונש ראוי ומאוזן" (שם, בפסקה 8 להחלטה).

עמוד 2

14. למעשה, אף ב"כ המערער לא חלק על כך. אלא טענתו הייתה שאי קביעת מתחם ענישה ואי מיקומו של המערער בגדרו של מתחם זה הביאה להשתת עונש חמור יתר על המידה על המערער.
15. העיון בפסיקה שהציגו הצדדים מעלה כי יכול, אכן, שעונש הפסילה שנגזר על המערער מצוי על הצד הגבוה של מתחם הענישה הנוהג. מתחם הענישה המחמיר ביותר עליו הצביע ב"כ המשיבה היה זה שנקבע בת"ד 2946-03-17 (פתח תקווה) **מדינת ישראל נ' רימר** (2018). דובר שם בנהגת שנסעה לאחור עם רכבה על המדרכה ופגעה בהולכת רגל שעמדה על המדרכה מאחוריה. כתוצאה מכך נחבלה הולכת הרגל חבלה של ממש במפרק ירך ימין, שהצריכה התערבות ניתוחית ושיקום. הנהגת הייתה ללא עבר תעבורתי כלשהו, ונסיבותיה האישיות הצריכו נהיגה. בית המשפט לתעבורה קבע שמתחם הענישה במקרה זה נע בין 9 חודשי פסילה ל-14 חודשי פסילה, בנוסף לקנס ולפסילה מותנית. בעניין **רימר** הנ"ל, שנסיבות ביצוע העבירה בו אכן דומות לנסיבות המקרה הנוכחי, נגזרו על הנהגת (נעדרת העבר הפלילי) 8 חודשי פסילה.
16. ב"כ המדינה טען כי יש ללמוד מעניין **רימר**, שלא הייתה חריגה ממתחם הענישה ביחס למערער, שכן הפסילה שהושתה עליו מצויה בגדר מתחם הענישה, הגם שברף העליון. לעמדתו, המערער אכן מצוי ברף העליון של מתחם הענישה, נוכח חומרת הפגיעה ונוכח עברו התעבורתי של המערער, הכולל מעורבות בתאונות דרכים נוספת וכן עבירות תעבורה נוספות שבוצעו **לאחר** ביצוע העבירה נשוא ההליך הנוכחי (הגם שדובר בהודעות תשלום קנס).
17. פסיקה נוספת אליה הפנה ב"כ המדינה היא ת"ד 6696-04-11 **מדינת ישראל נ' קרש** (2012), שם דובר בנהג אוטובוס שנסע במהירות ופגע בהולך רגל, כשהולך הרגל עבר את הרמזור באור אדום, ונפגע פגיעות שכללו שברים, שהצריכו ניתוח ואשפוז. דינו של הנהג (שהיה בעל עבר תעבורתי) נגזר ל-11 חודשי פסילה, 250 שעות של"צ, קנס, ופסילה על תנאי; וכן עפ"ת 10576-12-10 **רודקביץ נ' מדינת ישראל** (2010), שם נדון עניינו של נהג טנדר, שנהג עם רכבו לאחור, פגע בהולכת רגל, שנגרמו לה שברים בעצמות הפנים, והיא אושפזה ונזקקה לניתוח. הולכת הרגל עברה את הכביש במקום האסור למעבר להולכי רגל. דינו של הנהג נגזר ל-8 חודשי פסילה בפועל, פסילה על תנאי וקנס.
18. העיון בפסיקה מעלה כי גם אם נכון היה, עקרונית (ואילולא מצבו הבריאותי), למקם את המערער ברף העליון של מתחם הענישה, כשנראה שיש ממש בטיעוני המדינה לפיהם המתחם נע בין 9 חודשי פסילה ל-14 חודשי פסילה, אזי יש מקום לעמדתו לייחס משקל לנסיבותיו הבריאותיות של המערער, אשר לא היו מצויות בפני בית המשפט קמא. נסיבות אלו משמיעות את הצורך החיוני למערער ברישיון נהיגה, ויש בהן כדי להביא לכלל מסקנה כי דין הערער להתקבל בחלקו.
19. לפיכך, לאחר העיון בפסיקה שהציגו הצדדים, ומשנוכחתי כי נסיבותיו הבריאותיות של המערער הן כאלו שיש בהן כדי להצדיק הקלה מסוימת בעונש הפסילה בפועל, כך שהמערער לא ימצא בקצה הרף העליון של המתחם, ראיתי לנכון להקל המידה מסוימת בעונש הפסילה של המערער ולהעמידו על 11 חודשי פסילה בפועל, החל מהמועד בו הפקיד המערער את רישיונו בבית המשפט קמא.
- אשר על כן, הערער מתקבל בחלקו. עונש הפסילה בפועל שנגזר על המערער יעמוד על 11 חודשי פסילה החל מהיום בו הפקיד המערער את רישיונו בבית המשפט קמא.

ניתן היום, כ"ו כסלו תשע"ט, 04 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.